

TEISĖJŲ GARBĖS TEISMAS

L. Sapiegos g. 15, LT-10312, Vilnius, tel. (8 5) 251 4186, Faks. (8 5) 268 5187

Teisėjų tarybai

2015-10-05 Nr. 20P-30(7.3.7)

✓ Lietuvos Respublikos Seimo nariui
Nagliui Puteikiui
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius

Teisėjų etikos ir drausmės komisijai

Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkui
Gedimino pr. 40/1, LT-01503 Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkui
Gynėjų g. 6, LT-01109 Vilnius

Lietuvos Respublikos Teisėjų Asociacijai
Gedimino 40/1, LT-01502 Vilnius
Teisėjų etikos ir drausmės komisijai

DĖL TEISĖJŲ GARBĖS TEISMO SPRENDIMO

Vadovaudamiesi Teisėjų garbės teismo nuostatais, patvirtintų Teisėjų tarybos 2014 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 13P-68-(7.1.2), 44 punktu, siunčiame Teisėjų garbės teismo 2015 m. spalio 5 d. sprendimo Nr. 21P-4 kopiją.

PRIDEDAMA. 8 lapai.

Sekretorė

Inga Jankauskienė

TEISĖJŲ GARBĖS TEISMAS

SPRENDIMAS

2015 m. spalio 5 d. Nr. 21P-4
Vilnius

Teisėjų garbės teismas, susidedantis iš teisėjų: Gražinos Davidonienės (pirmininkė), Raimondo Buzelio, Dainiaus Raižio (pranešėjas), Mildos Vainienės, Alfredo Vilbiko, visuomenės atstovų: Editos Čekuolienės, Vidmanto Egidijaus Kurapkos, Konstanto Ramelio, sekretoriaujant Nacionalinės teismų administracijos Teisės skyriaus vyriausiajai specialistei Ingai Jankauskienei,

dalyvaujant Lietuvos apeliacinio teismo teisėjui Egidijui Žironui, Lietuvos Respublikos teisėjų asociacijos įgaliotam atstovui Algimantui Valantinui, išnagrinėjo Lietuvos apeliacinio teismo teisėjui Egidijui Žironui iškeltą drausmės bylą ir

n u s t a t ė:

Teisėjų etikos ir drausmės komisija 2015 m. gegužės 11 d. sprendimu Nr. 18P-13 Lietuvos apeliacinio teismo teisėjui, tuo metu ėjusiam šio teismo pirmininko pareigas, Egidijui Žironui Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 dalies pagrindu iškėlė drausmės bylą už elgesį, žeminantį teisėjo vardą ir kenkiantį teisminės valdžios autoritetui.

Drausmės byla teisėjui Egidijui Žironui buvo iškelta pagal Lietuvos Respublikos Seimo nario Naglio Puteikio 2015 m. vasario 25 d. ir Teisėjų tarybos 2015 m. balandžio 29 d. teikimus Teisėjų etikos ir drausmės komisijai (toliau – ir Komisija).

Lietuvos Respublikos Seimo narys Naglis Puteikis (toliau – ir pareiškėjas) teikimu paprašė Komisijos ištirti ir įvertinti rezonansą visuomenėje sukėlusią informaciją apie 2015 m. sausio 9 d. verslininkui Algimantui Radvilai priklausančioje kavinėje „Pas Radvilą“ vykusią vakarienę, kurioje dalyvavo pats kavinės savininkas ir vienuolika Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų. Pareiškėjas prašė įvertinti, ar Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas Egidijus Žironas ir kiti šio teismo teisėjai nenusižengė Teisėjų etikos kodekso principams ir nepažeidė teisėjų etikai keliamų reikalavimų, toleruodami neformalią vidinę atsiskaitymų specifiką; ar vienuolika teisėjų, dalyvaudami privačioje įmonėje surengtose vaišėse, kurias už juos grynaisiais pinigais apmokėjo kitas asmuo, neišsaugojęs apmokėjimą patvirtinančio dokumento, o po to priimdami dovanas iš tos įmonės savininko, nenusižengė Teisėjų etikos kodekso principams; ar Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas, sakydamas žurnalistams netiesą, esą jo vadovaujamo teismo teisėjai nenagrinėjo bylų, susijusių su Algimantu Radvila ir jo įmonėmis, nenusižengė skaidrumo ir viešumo, sąžiningumo, padورو ir pavyzdingumo principams. Pareiškėjas 2015 m. kovo 5 d. papildė savo teikimą, prašydamas išsiaiškinti, už kokį nuosprendį Lietuvos apeliacinio teismo teisėjai kėlė taures su verslininku Algimantu Radvila ir ar tokiu elgesiu teisėjai nenusižengė Teisėjų etikos kodekso principams; nuo kada šis verslininkas rengia krepšinio turnyrus ir kokie konkretūs teisėjai juose dalyvauja; ar teisėjai sprendė bylas, susijusias su minėtu verslininku; ar Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas žinojo, kad jo vadovaujamo teismo teisėjai dalyvauja verslininko rengiamuose krepšinio turnyruose, jei taip, ar jis nenusižengė Teisėjų etikos kodekso reikalavimams.

Teisėjų taryba kreipėsi į Komisiją 2015 m. balandžio 24 d. nutarimu Nr. 13P-52-(7.1.2) „Dėl tikslinio patikrinimo išvadų įgyvendinimo“, siūlydama iškelti drausmės bylą Lietuvos apeliacinio teismo teisėjui, šio teismo pirmininkui Egidijui Žironui, vertindama jo elgesį kaip turintį Teisėjų

Kopija tikra

etikos kodekso 13 straipsnio 7 dalies ir 14 straipsnio 2 dalies reikalavimų pažeidimo požymių, dėl to, kad jis buvo nepakankamai atidus ir rūpestingas, kontroliuodamas 2015 m. sausio 9 d. vakarienės organizavimo eigą. Teisėjų tarybos nutarime atsižvelgiama į Teisėjų tarybos 2015 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 13P-32-(7.2.1) sudarytos komisijos tiksliniam teisėjų veiklos patikrinimui atlikti 2015 m. balandžio 17 d. patikrinimo aktą (toliau – Patikrinimo aktas) ir nurodoma, kad po teismų organizuoto Lietuvos apeliacinio teismo ir apygardų teismų įsteigimo 20-mečio renginio, 2015 m. sausio 9 d. pramogų ir konferencijų centre „Pas Radvilą“ vykusioje vakarienėje dalyvavo Lietuvos apeliacinio teismo teisėjai Rasa Gudžiūnienė, Konstantinas Gurinas, Audronė Jarackaitė, Dalia Kačinskienė, Aloyzas Kruopys, Danguolė Martinavičienė, Danutė Milašienė, Gintaras Pečiulis, Daiva Pranytė-Zalieskienė, Egidija Tamošiūnienė, Egidijus Žironas bei keli kitų teismų teisėjai ir kiti kviestiniai asmenys. Vakarienę tiesiogiai organizavo Lietuvos apeliacinio teismo kancleris Juozas Akstinas. Lietuvos apeliacinio teismo teisėjas, šio teismo pirmininkas Egidijus Žironas žinojo apie organizuojamą vakarienę ir organizavimui pritarė, tačiau nekontroliavo jos organizavimo eigos (vietos parinkimo, atsiskaitymo tvarkos ir kt.). Vakarienės išlaidas iš asmeninių lėšų apmokėjo Lietuvos apeliacinio teismo kancleris Juozas Akstinas. Nutarime taip pat teigiama, kad pagal „Liteko“ duomenų bazės pateikiamą informaciją apie Lietuvos apeliaciniame teisme ir (ar) Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme nagrinėjamas ir (ar) 2000–2015 m. išnagrinėtas bylas, nustatyta, kad Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme nėra ir nebuvo nagrinėjama bylų, kuriose dalyvaujančiu byloje asmeniu būtų Algimantu Radvila ar su juo susiję subjektai (jo vadovaujama ir kaip vieninteliu akcininkui priklausanti UAB „Alivdara“ (reorganizuota Algimanto Radvilos įmonė „Alivdara“), UAB „Aradva“, likviduojama UAB „Yvas“, kurio vieninteliu akcininku ir likvidatoriumi yra Algimantas Radvila, Kaišiadorių smulkaus ir vidutinio verslo asociacija, kurios vadovu ir valdybos nariu yra Algimantas Radvila). Lietuvos apeliaciniame teisme su Algimantu Radvila susijusios dvi bylos pagal UAB „Alivdara“ ieškinį buvo išnagrinėtos 2012–2013 m.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, remdamasi Teisėjų tarybos 2015 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 13P-32-(7.2.1) sudarytos tikslinio teisėjų veiklos patikrinimo komisijos Patikrinimo akte pateiktų išvadų duomenimis, Egidijaus Žirono paaiškinimais Komisijai, nustatė, kad 2015 m. sausio 9 d. vakarienę pramogų ir konferencijų centre „Pas Radvilą“ organizavo tuometinis Lietuvos apeliacinio teismo kancleris Juozas Akstinas su Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko Egidijaus Žirono žinia ir pritarimu, tačiau teismo pirmininkas nekontroliavo vakarienės organizavimo. 2015 m. sausio 9 d. vakarienėje dalyvavo Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas Egidijus Žironas, dešimt kitų šio teismo teisėjų bei keli kitų teismų teisėjai ir kiti kviestiniai asmenys; bendrai vakarieniavo 19 asmenų. Vakarienėje dalyvavę Lietuvos apeliacinio teismo teisėjai už vakarienę iškart po jos kiekvienas atskirai neatsiskaitė, teismo kancleris juos patikino, kad už vakarienę atsiskaityta. Teisėjai po kelių dienų kreipėsi į kanclerį, kad jis priimtų iš jų atsiskaitymą už vakarienę, tačiau šis pinigų nepriėmė. Po 2015 m. vasario 24 d. publikacijos dienraštyje „Lietuvos rytas“ Lietuvos apeliacinio teisėjai iš savo asmeninių lėšų grąžino kancleriui Juozui Akstinui 290 eurų už vakarienę pramogų ir konferencijų centre „Pas Radvilą“. Teisėjų tarybos pavedimu tyrimą atlikusiai komisijai vakarienėje dalyvavę teisėjai, įskaitant teismo pirmininką Egidijų Žironą, paaiškino, kad pramogų ir konferencijų centro „Pas Radvilą“ savininko Algimanto Radvilos nepažinojo, matė jį pirmą kartą; teisėjams susidarė įspūdis, kad verslininkas buvo pažįstamas su tuometiniu kancleriu Juozu Akstinu. Teisėjai Algimanto Radvilos nesiejo su 2012–2013 m. Lietuvos apeliaciniame teisme nagrinėtomis bylomis pagal UAB „Alivdara“ ieškinį ir nežinojo, kad Algimantas Radvila yra šios bendrovės akcininkas bei vadovas. Teismo pirmininko Egidijaus Žirono aiškinimu, publikacijos dienraštyje „Lietuvos rytas“ paskelbimo dieną surengtoje spaudos konferencijoje jis pasakė, kad Lietuvos apeliaciniame teisme nėra šiuo metu nagrinėjamų su verslininku Algimantu Radvila susijusių bylų. Vėliau buvo nustatyta, kad 2012–2013 m. Lietuvos apeliacinis teismas nagrinėjo dvi su verslininku Algimantu Radvila susijusias bylas.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, vadovaudamasi teisėjų etikos nuostatomis, pažymėjo, kad teisėjo elgesio modelis formuoja visuomenės nuomonę apie teisingumo vykdymą. Teisėjo veikla ne teisme bei jo privatus gyvenimas turėtų būti tokie, kad rizika, jog iškils konfliktas su jo visuomeniniu statusu, būtų minimali. Komisija pabrėžė, kad teisėjas neprivalo eidamas į viešojo maitinimo ar

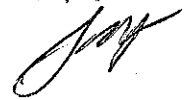
Kopija tikra

panašią įstaigą kiekvienu atveju tikrinti duomenų apie tos įstaigos savininkus, akcininkus, bylinėjimąsi teismuose ir pan., tačiau kiekvienu atveju teisėjas privačiame gyvenime privalo elgtis taip, kad nekiltų pretenzijų ir įtarimų dėl viešų ir privačių interesų supainiojimo, abejonių dėl nepriekaištingos reputacijos. Taip pat Komisija pažymėjo, jog tai, kad už vakarienę iš asmeninių lėšų sumokėjo joje dalyvavęs teismo kancleris, būtų etikos požiūriu priimtina tik tuo atveju, jeigu vakarienėje dalyvavę teisėjai be nepateisinamo delsimo būtų atlyginę kanclerio patirtas išlaidas. Lietuvos apeliacinio teismo kancleris yra valstybės tarnautojas, kuris (kaip nurodyta Lietuvos apeliacinio teismo nuostatų 23 punkte) yra pavaldus Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkui. Tiek įsiskolinimas pavaldiems asmenims, tiek dovanų iš pavaldžių asmenų priėmimas pašaliniam stebėtojų gali sudaryti interesų konflikto regimybę. Todėl Egidijaus Žirono elgesį Komisija vertintino pagal Teisėjų etikos kodekso reikalavimus, nepriklausomai nuo to, ar teismo kanclerio sumokėtos sumos laikytinos dovana, ar laikytinos atsiskaitymu už anksčiau susidariusius įsiskolinimus, kaip Komisijai teigė Egidijus Žironas. Komisija padarė išvadą, kad su teismo pirmininko pareigomis nesuderinamas tiek lėšų iš pavaldžių valstybės tarnautojų skolinimasis, tiek dovanų iš pavaldžių valstybės tarnautojų priėmimas. Teismo pirmininkas yra teismo vadovas, kuriam pavaldūs kiti teismo darbuotojai, taigi tiek finansinių lėšų skolinimasis, tiek dovanų priėmimas iš pavaldinių gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, kai teismo pirmininkas, turėdamas priimti sprendimą dėl sau pavaldaus darbuotojo, turės privatų interesą ir asmeninį suinteresuotumą. Tokiu atveju gali nukentėti teismo darbas (darbuotojai atsiduria nelygiavertėje padėtyje), taip pat gali iškilti abejonių dėl teismo nepriklausomumo ir nešališkumo. Komisijos vertinimu, tokia situacija neatitinka Teisėjų etikos kodekso reikalavimų teisėjui būti nepriklausomam, sąžiningam ir nesavanaudiškam, vengti viešų ir privačių interesų konflikto. Šių nuostatų nesilaikymas nesuderinamas ir su Teisėjų etikos kodekse įtvirtintu padorumo principu, kuris reikalauja, kad teisėjai saugotų nepriekaištingą reputaciją. Be to, Komisija pažymėjo, kad Egidijus Žironas nesiėmė jokių priemonių spręsti problemų, kilusių dėl netinkamo atsiskaitymo už vakarienę net ir po to, kai vakarienėje dalyvavę Lietuvos apeliacinio teismo teisėjai kreipėsi į jį su prašymu spręsti susidariusias problemas, o toks elgesys laikytinas neatitinkančiu Teisėjų etikos kodekse įtvirtinto pareigingumo principo reikalavimų.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija konstatavo, kad Lietuvos apeliacinio teismo teisėjas ir šio teismo pirmininkas Egidijus Žironas nekontroliavo teisėjų bendros vakarienės organizavimo ir atsiskaitymo už ją, taip pat nespėdė susidariusios probleminės situacijos net ir po to, kai į jį su tokiu prašymu kreipėsi kiti teisėjai, su kancleriu jis atsiskaitė (sumokėjo už minėtą vakarienę) tik po publikacijos žiniasklaidoje. Dėl tokio teisėjo elgesio nukentėjo teisėjo vardas, nesaugoma profesijos garbė ir prestižas, o tai kenkia teisminės valdžios autoritetui. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos vertinimu, Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo ir šio teismo pirmininko Egidijaus Žirono veiksmuose yra Teisėjų etikos kodekse įtvirtintų sąžiningumo ir nesavanaudiškumo, padorumo, pavyzdingumo ir pareigingumo principų pažeidimo požymių. Tokį Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo ir šio teismo pirmininko Egidijaus Žirono elgesį Teisėjų etikos ir drausmės komisija įvertino kaip žeminantį teisėjo vardą ir kenkiantį teisminės valdžios autoritetui (Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalies 1 punktas ir 3 dalis) ir tai, Komisijos vertinimu, sudaro pagrindą iškelti jam drausmės bylą.

Teisėjų garbės teismo posėdžio metu teisėjas Egidijus Žironas sutiko su Teisėjų etikos ir drausmės komisijos sprendime nurodytomis faktinėmis aplinkybėmis ir Teisėjų garbės teismo prašę objektyviai įvertinti bylos duomenis. Teisėjas pripažino, kad prieš vakarienę nepaklausė maitinimo įstaigos, kurioje turėjo vakarieniauti teisėjai, savininko pavardės, nepatikrino LITEKO sistemoje, ar ši įstaiga turėjo bylų teismuose, tame tarpe – ir Lietuvos apeliaciniame teisme, tačiau nėra tikras, ar tą padaryti jis privalėjo. Dėl atsiskaitymo už vakarienę teisėjas paaiškino, kad nėjo kartu su kancleriu ir nestebėjo, ar į maitinimo įstaigos kasą buvo įnešti pinigai ir ar buvo išmuštas kasos kvitas. Nežino, ar jis, kaip teismo pirmininkas privalėjo tai daryti. Prieš vakarienę atsiskaitymo klausimas su kancleriu nebuvo aptartas, tai buvo palikta kanclerio diskrecijai. Tai nebuvo pirma ir vienintelė Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų vakarienė. Vykstant autobusu po vakarienės namo, kancleris jį patikino, kad už vakarienę atsiskaityta. Iš karto po šventės, taip pat praėjus kelioms dienoms, keli teisėjai Egidijaus Žirono, kaip teismo pirmininko, asmeniškai teiravosi dėl atsiskaitymo už vakarienę,

Kopija tikra

klausdami, ar jie yra skolingi, jis atsakė, kad ne, patikindamas, kad už viską yra atsiskaityta. Teismo kancleris atsisakė imti iš teisėjų pinigų, paaiškindamas, kad šį kartą jo eilė mokėti už vakarienę, ir už teismo suaktyvintą minėjimo progą suorganizuotą vakarienę šiuo atveju sumokėjo jis. Tačiau pasirodžius publikacijoms spaudoje, visi teisėjai su teismo kancleriu už vakarienę atsiskaitė. Teismo kancleris dalyvaudavo visuose Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų renginiuose, visada prisidėdavo prie jų organizavimo, rūpindavosi tokiais dalykais kaip salės nuoma, maisto užsakymas ir pan., tačiau teisėjai niekada neleisdavo kancleriui prisidėti pinigais, laikydami, kad jo indėlis yra rūpinimasis organizaciniais reikalais. Egidijus Žironas paaiškino, kad minėta vakarienė nebuvo oficialios šventės tęsinys, joje dalyvavo tik Lietuvos apeliacinio teismo teisėjai ir keli kitų teismų teisėjai. Vykstant į Kauną 2015 m. sausio 9 d. vykusį Lietuvos apeliacinio teismo ir apygardų teismų įsteigimo 20-mečio renginį, teisėjams buvo žinoma, kad po oficialaus renginio, grįžtant namo į Vilnių, bus užsukta pavakarieniauti. Mano, kad didžiausia jo klaida buvo padaryta tuomet, kai praėjus porai valandų po publikacijos spaudoje pasirodymo sušauktoje spaudos konferencijoje žurnalistams pasakė, kad Lietuvos apeliaciniame teisme šiuo metu jokių, su Algimantu Radvila susijusių bylų nėra nagrinėjama. Iš tikrųjų, prieš tą spaudos konferenciją buvo patikrinta minėta informacija - per LITEKO sistemą ieškota 2015 m. nagrinėjamų bylų, susijusių su A. Radvila, arba jo įmone „Pas Radvilą“, ir tokių bylų nebuvo rasta. Patikrinus vėliau, buvo aptikta, kad prieš trejus metus Lietuvos apeliaciniame teisme buvo nagrinėjama byla, kurioje A. Radvila buvo akcininku.

Lietuvos Respublikos teisėjų asociacijos atstovas Algimantas Valantinas Teisėjų garbės teismo posėdyje paaiškino, kad teisėjas Egidijus Žironas, tuo metu būdamas teismo pirmininku, pasitikėjo teismo kancleriu, kuris patikino, kad už teisėjų vakarienę atsiskaityta. Pripažino, kad Egidijus Žironas, kaip teismo pirmininkas, turėjo pareigą kontroliuoti visą šią susidariusią situaciją, tačiau mano, kad Egidijus Žironas, kaip teisėjas, teisėjų etikos reikalavimų šiuo atveju nepažeidė. Mano, kad Egidijus Žironas už savo poelgį, tiksliau už tai, ko nepadarė, t.y. buvo nepakankamai rūpestingas susiklosčiusioje situacijoje, buvo pakankamai nubaustas, jo, kaip teismo vadovo, reputacija buvo sumenkinta. Pats tyrimas, žiniasklaidos ir visuomenės dėmesys, paveikė Egidijų Žironą, kaip žmogų. Atkreipė dėmesį, kad po tų įvykių buvo atliekamas teisėjo Egidijaus Žirono veiklos neeilinis vertinimas, ir jo, kaip teisėjo veikla, buvo įvertinta puikiai. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, Teisėjų asociacijos atstovas prašė apsiriboti drausmės bylos svarstymu.

Teisėjų garbės teismas, išnagrinėjęs drausmės bylos medžiagą, išklauses teisėjo Egidijaus Žirono ir Lietuvos Respublikos teisėjų asociacijos atstovo Algimanto Valantino paaiškinimų,

k o n s t a t u o j a:

Teisėjų etikos ir drausmės komisija (toliau – ir Komisija) nustatė, kad 2015 m. sausio 9 d. vakarienę pramogų ir konferencijų centre „Pas Radvilą“ organizavo tuometinis Lietuvos apeliacinio teismo kancleris Juozas Akstinas su tuometinio Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko Egidijaus Žirono žinia ir pritarimu, tačiau teismo pirmininkas nekontroliavo vakarienos organizavimo. 2015 m. sausio 9 d. vakarienoje dalyvavo Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas Egidijus Žironas, dešimt kitų šio teismo teisėjų, keli kitų teismų teisėjai ir kiti kviestiniai asmenys (bendrai vakarieniavo 19 asmenų). Vakarienoje dalyvavę Lietuvos apeliacinio teismo teisėjai už vakarienę iškart po jos kiekvienas atskirai neatsiskaitė, teismo kancleris juos patikino, kad už vakarienę atsiskaityta. Teisėjai po kelių dienų kreipėsi į kanclerį, kad jis priimtų iš jų atsiskaitymą už vakarienę, tačiau šis pinigų nepriėmė. Po 2015 m. vasario 24 d. publikacijos dienraštyje „Lietuvos rytas“ Lietuvos apeliacinio teisėjai iš savo asmeninių lėšų grąžino kancleriui Juozui Akstinui 290 eurų už vakarienę pramogų ir konferencijų centre „Pas Radvilą“.

Teisėjų garbės teismo vertinimu, šias Komisijos nustatytas drausmės bylos aplinkybes patvirtina joje surinkti faktiniai duomenys. Šių aplinkybių neginčijo ir teisėjas Egidijus Žironas. Todėl Teisėjų garbės teismas detalai nevertina Komisijos nustatytų faktinių drausmės bylos aplinkybių, pripažįsta jas esant nustatytomis ir savo kompetencijos ribose sprendžia, ar šios aplinkybės sudaro pagrindą teisėjo Egidijaus Žirono elgesį vertinti kaip neatitinkantį Teisėjų etikos kodekso reikalavimų.

Kopija tikra

Priimdama sprendimą dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui Egidijui Žironui, Komisija, visų pirma, konstatavo, kad teisėjas Egidijus Žironas, ėjęs Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko pareigas, dalyvavo vakarieneje, už kurią sumokėjo kancleris, t. y. priėmė dovaną iš tiesiogiai jam pavaldaus darbuotojo, tuo sudarydamas galimybę kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktui. Toks elgesys, Komisijos nuomone, neatitinka Teisėjų etikos kodekso reikalavimų, numatytų šio kodekso 9 straipsnio 3 punkte, 12 straipsnio 5 ir 6 punktuose, t. y. reikalavimų laikytis nepriklausomumo, sąžiningumo ir nesavanaudiškumo principų, vengti viešų ir privačių interesų konflikto. Be to, drausmės byla teisėjui Egidijui Žironui buvo iškelta ir dėl to, kad jis nesilaikė pareigingumo principo reikalavimų, nes nesiėmė jokių priemonių spręsti atsiskaitymo už vakarienę problemas.

Komisija sprendime iškelti drausmės bylą taip pat nurodė, kad su teismo pirmininko pareigomis nesuderinamas tiek lėšų iš pavaldžių valstybės tarnautojų skolinimasis, tiek dovanų iš pavaldžių valstybės tarnautojų priėmimas. Teismo pirmininkas yra teismo vadovas, kuriam pavaldūs kiti teismo darbuotojai, taigi tiek finansinių lėšų skolinimasis, tiek dovanų priėmimas iš pavaldinių gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, kai teismo pirmininkas, turėdamas priimti sprendimą dėl sau pavaldaus darbuotojo, turės privatų interesą ir asmeninį suinteresuotumą. Tokiu atveju gali nukentėti teismo darbas (darbuotojai atsiduria nelygiavertėje padėtyje), taip pat gali iškilti abejonių dėl teismo nepriklausomumo ir nešališkumo. Komisijos vertinimu, tokia situacija neatitinka Teisėjų etikos kodekso reikalavimų teisėjui būti nepriklausomam, sąžiningam ir nesavanaudiškam, vengti viešų ir privačių interesų konflikto. Šių nuostatų nesilaikymas nesuderinamas ir su Teisėjų etikos kodekse įtvirtintu padarumo principu, kuris reikalauja, kad teisėjai saugotų nepriekaištingą reputaciją. Be to, Komisija pažymėjo, kad Egidijus Žironas nesiėmė jokių priemonių spręsti problemų, kilusių dėl netinkamo atsiskaitymo už vakarienę net ir po to, kai vakarieneje dalyvavę Lietuvos apeliacinio teismo teisėjai kreipėsi į jį su prašymu spręsti susidariusias problemas, o toks elgesys laikytinas neatitinkančiu Teisėjų etikos kodekse įtvirtinto pareigingumo principo reikalavimų.

Sprendžiant teisėjo Egidijaus Žirono drausminės atsakomybės klausimą, būtina atsižvelgti į tai, jog drausmės byla minėtam teisėjui buvo iškelta ne dėl jo veikos, susijusios su tiesioginiu teisėjo funkcijų atlikimu, bet dėl jo elgesio, susijusio su teismo pirmininko vykdoma organizacine veikla (vidiniu teismo administravimu).

Teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ir skyriaus pirmininkas yra teismo pareigūnai, kurie Teismų įstatymo ir kitų įstatymų bei teisės aktų nustatyta tvarka vadovauja teismo organizaciniam darbui. Teismo pirmininkas organizuoja ir prižiūri administravimą teisme, kontroliuoja, kaip laikomasi Teisėjų etikos kodekso reikalavimų. Teismo pirmininkas tiria asmenų skundus dėl teismo pirmininko pavaduotojų, skyrių pirmininkų ir kitų teisėjų neprocesinių veiksmų, nesusijusių su teisingumo vykdymu, ir suinteresuotiems asmenims praneša tyrimo rezultatus, šalina nustatytus teismo darbo trūkumus, atlieka kitas jam priskirtas teismo administravimo funkcijas (Teismų įstatymų 103 straipsnio 1 ir 4 dalys).

Teisėjų etikos kodekso 9 straipsnio 3 punktas nustato, kad vadovaudamasis nepriklausomumo principu teisėjas privalo neprisiimti įsipareigojimų ar nesiimti veiklos, kuri trukdys tinkamai atlikti teisėjo pareigas ar apribos jo, kaip teisėjo veiksmus. Šio kodekso 12 straipsnio 5 ir 6 punktuose numatyta, kad vadovaudamasis sąžiningumo ir nesavanaudiškumo principais teisėjas privalo būti nepaperkamas, nepriimti dovanų, pinigų, neatlygintinų paslaugų ar kitokių prielankumo ženklų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų ar kitų paslaugų iš fizinių ir juridinių asmenų, jeigu tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, paveikti nagrinėjamos bylos eigą; nedalyvauti finansinėje ar komercinėje veikloje, naudojantis savo pareigomis.

Teisėjų garbės teismas pažymi, kad faktinė situacija, dėl kurios teisėjui Egidijui Žironui buvo iškelta drausmės byla, neturi finansinės ar komercinės veiklos požymių, todėl Teisėjų garbės teismas nevertins teisėjo veikos Teisėjų etikos kodekso 12 straipsnio 6 punkto, įpareigojančio teisėją nedalyvauti finansinėje ar komercinėje veikloje, naudojantis savo pareigomis, aspektu.

Be to, Komisijos sprendime dėl drausmės bylos iškėlimo nurodyta, jog teisėjas Egidijus Žironas pažeidė Teisėjų etikos kodekso 9 straipsnio 3 punktą, nustatantį, kad vadovaudamasis nepriklausomumo principu teisėjas privalo neprisiimti įsipareigojimų ar nesiimti veiklos, kuri

Kopija tikra

trukdys tinkamai atlikti teisėjo pareigas ar apribos jo, kaip teisėjo veiksmus. Teisėjų etikos kodekso 9 straipsnio 3 punktą reguliuoja teisėjo, vykdančio tiesiogines teisėjo funkcijas, elgesį, todėl šis punktas nėra reikšmingas sprendžiant Egidijaus Žirono drausminės atsakomybės klausimą, nes jam drausmės byla buvo iškelta dėl veikos, susijusios su teismo pirmininko pareigų atlikimu.

Teisėjų etikos kodekso 12 straipsnio 5 punkte įtvirtinti ribojimai priimti dovanas, pinigus, neatlygintinas paslaugas ar kitokius prielankumo ženklus, gauti išskirtines lengvatas ir nuolaidas ar kitas paslaugas iš fizinių ir juridinių asmenų yra privalomi tik tuomet, jeigu tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą ar paveikti nagrinėjamos bylos eigą.

Kaip jau buvo minėta, teisėjo Egidijaus Žirono veika, dėl kurios jam buvo iškelta drausmės byla, nėra susijusi su konkrečių bylų nagrinėjimu, todėl Teisėjų etikos kodekso 12 straipsnio 5 punkte įtvirtinta sąlyga dėl galimybės paveikti nagrinėjamos bylos eigą nagrinėjamu atveju nėra aktuali.

Komisija, konstatuodama, jog teisėjas Egidijus Žironas pažeidė Teisėjų etikos kodekso 12 straipsnio 5 punktą, be kita ko, vadovavosi Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo nuostatomis.

Viešųjų ir privačių interesų derinimą valstybinėje tarnyboje reguliuoja Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas (toliau – ir Įstatymas), kuris yra taikomas ir teisėjams. Šiuo įstatymu siekiama suderinti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų privačius ir visuomenės viešuosius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią atsirasti bei plisti korupcijai valstybinėje tarnyboje (Įstatymo 1 straipsnis, 2 straipsnio 1 dalis). Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo nuostatų įgyvendinimo mechanizmas yra numatytas šiame įstatyme ir jo pagrindu priimtuose poįstatyminiuose teisės aktuose bei Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatyme.

Teisėjų etikos kodeksas (toliau – ir Kodeksas) nustato pagrindinius Lietuvos Respublikos teisėjų elgesio principus. Kodeksas reglamentuoja teisėjų elgesį tiesioginių pareigų atlikimo metu ir elgesį, nesusijusį su tiesioginių pareigų atlikimu. Kodekso tikslas – apibrėžti veiklos ir elgesio principus, kurių turi laikytis teisėjas, vykdydamas teisės aktuose nustatytas funkcijas ir laisvu nuo tiesioginių funkcijų vykdymo metu; įtvirtinti, kad teisingumas ir kitos bendrai priimtoms žmogiškosios vertybės teismų veikloje turi prioritetą; didinti visuomenės pasitikėjimą teismais ir teisėjais, kelti jų autoritetą (Kodekso 1 ir 2 straipsniai).

Taigi Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymas bei Teisėjų etikos kodeksas veikia skirtingose teisinio reguliavimo srityse, todėl, Teisėjų garbės teismo nuomone, Teisėjų etikos kodekso 12 straipsnio 5 punkte vartojama sąvoka „jeigu tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą“ turėtų būti aiškinama atsižvelgiant tik į šiame kodekse įtvirtintas nuostatas.

Teisėjų etikos kodekso 12 straipsnyje 5 punktą pakankamai aiškiai ir konkrečiai nurodo, nuo kokių veiksmų teisėjas privalėtų susilaikyti, kad išvengtų viešųjų ir privačių interesų konflikto.

Kaip jau buvo minėta, teisėjas Egidijus Žironas dalyvavo vakarieneje, vykusioje 2015 m. sausio 9 d. pramogų ir konferencijų centre „Pas Radvilą“, už kurią apmokėjo teismo kancleris Juozas Akstinas. Teisėjų garbės teismo posėdžio metu teisėjas Egidijus Žironas paaiškino, kad teismo kancleris atsisakė imti iš teisėjų (taip pat ir iš jo) pinigų, teigdamas, jog šį kartą jo eilė mokėti už vakarienę.

Drausmės byloje surinkti faktiniai duomenys patvirtina, jog Lietuvos apeliaciniame teisme buvo susiformavusios tam tikros kolektyvo neformalaus bendravimo tradicijos (pvz. bendras teisėjų gimtadienių šventimas ir pan.) bei neformali atsiskaitymo tvarka už vaišes tam tikro pobūdžio metu. Nustatyta, kad vakarienė, vykusioji, 2015 m. sausio 9 d. pramogų ir konferencijų centre „Pas Radvilą“, nebuvo oficialus renginys, todėl vien atsiskaitymo būdas už minėtą vakarienę negali būti traktuojamas kaip teismo kanclerio dovana teismo pirmininkui. Tačiau faktas, jog teismo kancleris savo lėšomis apmokėjo už minėtą vakarienę ir atsakė imti iš teisėjo Egidijaus Žirono, ėjusio Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko pareigas, pinigų už šią vakarienę vertintinas kaip tam tikras prielankumo ženklas. Teisėjas Egidijus Žironas šį teismo kanclerio Juozo Akstino prielankumo

Kopija tikra

ženklą priėmė.

Pagal Lietuvos apeliacinio teismo kanclerio pareigybės aprašymo 8 punktą teismo kanclerio pareigas einantis valstybės tarnautojas yra tiesiogiai pavaldus teismo pirmininkui. Teisėjų garbės teismo vertinimu, prielankumo ženklo priėmimas iš tiesiogiai pavaldaus valstybės tarnautojo neišvengiamai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, nes, esant tokiai situacijai, teismo pirmininkui priimant kanclerio Juozo Akstino atžvilgiu administracinį sprendimą, susijusį su tarnybos teisiniais santykiais, kultų pagrįstų abejonių dėl teismo pirmininko nešališkumo. Teisėjų etikos kodekso, kuris be išlygų taikomas visiems teisėjams, tikslas – apibrėžti veiklos ir elgesio principus, kurių turi laikytis teisėjas, vykdydamas teisės aktuose nustatytas funkcijas ir laisvu nuo tiesioginių funkcijų vykdymo metu; įtvirtinti, kad teisingumas ir kitos bendrai priimtose žmogiškosios vertybės teismų veikloje turi prioritetą; didinti visuomenės pasitikėjimą teismais ir teisėjais, kelti jų autoritetą (Teisėjų etikos kodekso 2, 3 straipsniai). Šie reikalavimai suponuoja išvadą, kad teisėjas turėtų vengti netgi interesų konflikto regimybės, taip sumažindamas pavojų pakenkti teismų reputacijai bei teisėjo vardui. Todėl Teisėjų garbės teismas sprendžia, jog minėta veika teisėjas Egidijus Žironas pažeidė Teisėjų etikos kodekso 12 straipsnio 5 punktą ir turi atsakyti drausmine tvarka (Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalies 2 punktas).

Drausmės byla teisėjui Egidijui Žironui buvo iškelta ir dėl to, jog jis nesiėmė jokių priemonių spręsti atsiskaitymo už vakarienę klausimo, net ir po, kai vakarienėje dalyvavę Lietuvos apeliacinio teismo teisėjai kreipėsi į jį su prašymu spręsti susidariusias problemas. Komisija tokį teisėjo elgesį pripažino neatitinkančiu Teisėjų etikos kodekse įtvirtinto pareigingumo principo reikalavimų.

Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 3 punktas nustato, kad vadovaudamasis pareigingumo principu teisėjas privalo savo pareigas atlikti nepriekaištingai, laiku, profesionaliai ir dalykiškai. Teisėjų garbės teismo nuomone, šios normos pažeidimą suponuoja tik teisės aktuose įtvirtintų teisėjo (taip pat ir teismo pirmininko) pareigų netinkamas atlikimas. Atsižvelgiant į Teismų įstatymo 103 straipsnį, Administravimo teismuose nuostatų, patvirtintų Teisėjų tarybos 2011 m. kovo 25 d. nutarimu Nr. 13P-31-(7.1.2), Lietuvos apeliacinio teismo nuostatų, patvirtintų Lietuvos apeliacinio teismo 2009 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. T-19, nuostatas, apibrėžiančias teismo pirmininko funkcijas bei pareigas, nėra pagrindo pripažinti, jog neoficialios vakarienės organizavimas bei atsiskaitymo už ją klausimų sprendimas yra teismo pirmininko pareiga, išplaukianti iš minėtų teisės aktų reikalavimų. Todėl ta aplinkybė, kad teisėjas Egidijus Žironas, eidamas Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko pareigas, nesiėmė priemonių atsiskaitymo už vakarienę klausimams spręsti nėra traktuotina Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 3 punkto pažeidimu.

Teismų įstatymo 103 straipsnio 4 dalis numato, kad teismo pirmininkas kontroliuoja, kaip laikomasi Teisėjų etikos kodekso reikalavimų. Tačiau byloje nėra duomenų, jog Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų elgesys dėl atsiskaitymo už vakarienę neatitiko Teisėjų etikos kodekso normų. Pažymėtina ir tai, kad Komisija 2015 m. birželio 15 d. sprendimu Nr. 18 P-15 atsisakė iškelti drausmės bylą Lietuvos apeliacinio teismo teisėjams, dalyvavusiems vakarienėje, vykusioje 2015 m. sausio 9 d. pramogų ir konferencijų centre „Pas Radvilą“. Komisija, įvertinusi minėtų teisėjų elgesį (taip pat ir elgesį dėl atsiskaitymo už vakarienę) padarė išvadą, kad nenustatyta aplinkybių, kurios leistų teisėjų veiksmus vertinti kaip teisėjų elgesiui keliamų reikalavimų pažeidimą ir konstatuoti Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje numatytus nusižengimų požymius. Kadangi Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų elgesys, susijęs su atsiskaitymu už vakarienę, nėra pripažintas neatitinkančiu Teisėjų etikos kodekso reikalavimų, vertintina, kad tuometinio Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko Egidijaus Žirono neveikimas sprendžiant atsiskaitymo už vakarienę klausimą, nėra Teismų įstatymo 103 straipsnio 4 dalyje įtvirtintos pareigos kontroliuoti, kaip yra laikomasi Teisėjų etikos kodekso reikalavimų, netinkamas atlikimas.

Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, drausmės bylos dalis dėl teisėjo Egidijaus Žirono neveikimo sprendžiant atsiskaitymo už vakarienę klausimus nutrauktina, nesant drausminės atsakomybės pagrindų.

Teisėjų garbės teismas, atsižvelgdamas į padaryto nusižengimo sunkumą ir jo padarymo aplinkybes, į tai, kad pats teisėjas iš dalies pripažino savo kaltę, dėl padarytų pažeidimų ir nuoširdžiai gailisi, anksčiau drausmine tvarka nebuvo baustas, daro išvadą, jog teisėjų drausminės atsakomybės

Kopija tikra

tikslai šioje drausmės byloje jau pasiekti, todėl teisėjui Egidijui Žironui drausminė nuobauda neskirtina ir apsiribotina tik drausmės bylos svarstymu.

Teisėjų garbės teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 86 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktu, Teisėjų garbės teismo nuostatų 40.1. ir 40.3 punktu,

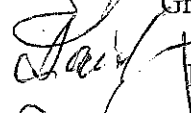
n u s p r e n d ž i a:

Teisėjui Egidijui Žironui iškeltos drausmės bylos dalį dėl Teisėjų etikos kodekse įtvirtinto pareigingumo principo reikalavimų nesilaikymo nutraukti.

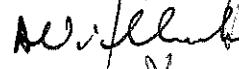
Kitoje dalyje apsiriboti Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo Egidijaus Žirono drausmės bylos svarstymu.

Šis Teisėjų garbės teismo sprendimas per dešimt dienų nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Lietuvos Aukščiausiam Teismui, skundą paduodant per Teisėjų garbės teismą.

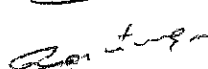
Teisėjų garbės teismo nariai:

 Gražina Davidonienė

 Raimondas Buzelis

 Dainius Raižys

 Milda Vainienė

 Alfredas Vilbikas

 Edita Čekuolienė

 Vidmantas Egidijus Kurapka

 Konstantas Ramelis

Kopija tikra

Administravimo skyriaus
vyriausioji specialistė

Inga Janauskienė

2015-10-05